WIKIPÉDIA

Frankok

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A **frankok** nyugati germán eredetű nép, Európa egyik legjelentősebb kora középkori államalakulatának, a Frank Birodalomnak a létrehozói. Nevük jelentése: merész, féktelen.

A frank törzsek a 3. században

Tartalomjegyzék

Történelmük

Törzsszövetségek kora

A germán eredetű **frank** törzsek az i. u. 3. században tűntek fel a Rajna jobb partján, és még ebben a században (nyelvük és szokásaik azonosságát megőrizve) két nagyobb ágra, a száliakra és a ripuáriakra váltak szét. A Római Birodalom ekkor támadásaikat (nem minden nehézség nélkül) visszaverte. 356 és 360 között a frank és alemann törzsek rendszeresen betörtek a Rajnán túli római területekre, ekkor Iulianus császár hárította el a támadásaikat.

A 4. század második felében a frankok nagy számban keltek át a Rajnán, és Gallia északi vidékein települtek le. ahol később összeolvadtak a helyben élő romanizált lakossággal. Ezek a frankok a rómaiak engedélyével, a rómaiak szövetségeseiként *(foederati)* települtek le a Római Birodalom területein, s fegyveresekkel kellett őrizniük a rajnai limest. A száliak nyugat felé, Gallia északi részén terjeszkedtek, a ripuáriak pedig délnek, Metz irányába. A Notitia dignitatum *Salii* néven utal a galliai frankokra.

A frankok bomló törzsi szervezetéből katonai vezető réteg elkezdett kiemelkedni, de a népesség zöme még szabad frank volt – ők állataik és földjeik gondozása mellett katonáskodtak. A hódítás és az azzal szerzett zsákmány egyenlőtlen elosztása növelte a társadalmi különbségeket.

I. Childerich (ur. 458–481), a Meroving dinasztia második uralkodója még a rómaiak szövetségeseként győzte le a vizigótokat, a szászokat és az alemannokat. Fia, I. Klodvig egyesítette a szétszórtan élő frank törzseket. A Nyugatrómai Birodalom bukása utáni hatalmi űrt kihasználva irányítása alá vonta Gallia Loire-tól északra fekvő területeit. 486-ban Soissons-nál legyőzte Syagriust, az utolsó római helytartót.[1] 496-ban Tolbiacnál győzött az alemannok ellen.[1]

Valószínűleg 496 karácsonyán történt, hogy Szent Remigius megtérítette Klodvigot, aminek következtében a frankok a barbárok többségétől eltérően nem az ariánus, hanem a katolikus kereszténységet vették fel. Ennek különös jelentősége az volt, hogy a frank elit így összeolvadt a galliai római elittel, és egész Gallia segítette a frankokat további terjeszkedésükben.[2]

Klodvig a vouilléi csatában (507) megsemmisítette a vizigótok toulouse-i királyságát.[1] Ezzel a frankok uralmuk alá vonták a mai Franciaország északi és Németország nyugati területeit, a Rajnától a Loire vidékéig.

A Frank Birodalom megalapításának történetét először Tours-i Szent Gergely írta meg a 6. században *Historia Francorum* címen ismert krónikájában.

A Frank Birodalom

Klodvig halála után a birodalom fennmaradt, de utódai szétosztották az örökséget. Az egyes részkirályságokat később többször is összevonták, illetve újra felosztották, így a 7. század végére egyes Meroving uralkodók kénytelenek voltak parasztszekéren utazni. A királyok fényének csökkenésével erősödött meg az udvarnagyok (majordomusok) befolyása. Ők legnemesebb földműves családokból kerültek ki, ők irányították a hadsereget, az államügyeket.

A birodalom utolsó egységes korszaka 687-ben kezdődött (ekkor a Karoling Herstali Pipin austrasiai majordomus megnyerte a tertyi csatát), és 840-ig, Jámbor Lajos haláláig tartott. Ezután fiai, I. Lothár, Német Lajos és Kopasz Károly rövid háborúskodás után a régi szokás szerint három részre osztották a birodalom területét, amit utoljára 884 és 888 között Kövér Károly, Német Lajos fia egyesített rövid időre.

Napjainkban

A frankok bajorországi közigazgatási régiói:

- Felső-Frankföld (németül: „Oberfranken”) *Fővárosa:* Bayreuth
- Közép-Frankföld („Mittelfranken”) *Fővárosa:* Ansbach
- Alsó-Frankföld („Unterfranken”) *Fővárosa:* Würzburg

Jegyzetek

1. Braudel II. 75. o.
2. Braudel II. 76. o.

Források

- Bánosi György – Veresegyházi Béla: *Eltűnt népek, eltűnt birodalmak kislexikona.* Budapest: Anno. 1999. ISBN 963-9199-29-X
- Száray Miklós: *Történelem I.*
- *Magyar nagylexikon VIII. (Ff–Gyep).* Főszerk. Bárány Lászlóné. Budapest: Magyar Nagylexikon. 1999. 296–297. o. ISBN 963-85773-9-8
- ↑ **Braudel II.:** Fernand Braudel. *Franciaország identitása, II. kötet, Az emberek és a dolgok*. Helikon Kiadó (2004). ISBN 963 208 850 6